

VU Research Portal

[Book review of:] Andrew W. Pitts, *History, Biography, and the Genre of Luke-Acts: An Exploration of Literary Divergence in Greek Narrative Discourse*

Zwiep, Arie W.

published in

Kerk en Theologie
2020

document version

Early version, also known as pre-print

document license

Unspecified

[Link to publication in VU Research Portal](#)

citation for published version (APA)

Zwiep, A. W. (2020). [Book review of:] Andrew W. Pitts, *History, Biography, and the Genre of Luke-Acts: An Exploration of Literary Divergence in Greek Narrative Discourse*. *Kerk en Theologie*, 71(1), 93-94.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal ?

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

E-mail address:

vuresearchportal.ub@vu.nl

Andrew W. Pitts, *History, Biography, and the Genre of Luke-Acts: An Exploration of Literary Divergence in Greek Narrative Discourse*. Biblical Interpretation Series 177, Brill, Leiden 2019, xvi + 235pp. € 99,00. ISBN 9789004406537

Het bepalen van het literaire genre van een tekst is sinds jaar en dag een vast onderdeel van de exegese. Het genre bepaalt immers in hoge mate welke leesregels in acht moeten worden genomen, wat een passende interpretatiestrategie is en wat er wel en niet van een tekst verwacht mag worden. Wie het boek Openbaring leest alsof het een historische monografie is, kan de plank soms behoorlijk misslaan. Tot voor kort was Richard Burridges dissertatie over het literaire genre van de vier evangeliën (*What Are the Gospels?* 1992) de onbetwiste autoriteit op het gebied van de vraag naar het genre van de vier evangeliën. Burridge betoogde aan de hand van vergelijkende literatuurstudie en uitvoerige statistieken dat de evangeliën nauwe verwantschap vertoonden met het genre van de antieke biografie (βίος), zoals we die kennen uit het werk van Isocrates, Xenophon, Euripides, Nepos, Philo (vroege periode) en Tacitus, Plutarchus, Suetonius, Lucianus en Philostratus (latere periode). Burridge concludeerde op basis van overeenkomsten ('family resemblances') dat de evangeliën geen *Neubildungen* (een nieuw genre) waren, zoals lange tijd werd gedacht, maar tot het genre van de in die tijd zo populaire antieke biografie behoorden. Daarop voortbordurend betoogde Sean Adams dat Handelingen een 'collectieve biografie' was. In dit met de prestigieuze 'Paul J. Achtemeier prize for New Testament research' bekroonde onderzoek van Andrew Pitts wordt de houdbaarheid van de stelling in ieder geval voor wat betreft het evangelie van Lucas vakkundig ter discussie gesteld. Pitts voert daarvoor twee argumenten aan. Ten eerste, zo betoogt hij, moet er niet alleen gekeken worden naar de *overeenkomsten* tussen Lucas en de antieke biografie, want de overeenkomsten gaan in veel gevallen ook op voor andere literaire genres, zoals de historische monografie, het epos en de novelle. Er moet vooral ook gelet worden op de *verschillen*, in het bijzonder op de (structurele) verschillen tussen de antieke biografie en de historische monografie ('Greek history,' is de term die Pitts gebruikt). Ten tweede maakt het evangelie van Lucas deel uit van een groter, tweedelig werk, Lucas-Handelingen, waarvan Pitts betoogt dat zij tot één en hetzelfde genre behoren. Hij erkent dat op zichzelf genomen het derde evangelie veel kenmerken van de antieke biografie vertoont, maar brengt daar tegenin dat diezelfde kenmerken ook in de historische monografie worden aangetroffen. Om uitsluitsel te geven over de vraag of Lucas (anders dan de andere evangeliën!) geen biografisch maar historiografisch werk is, onderzoekt Pitts de verschillen tussen de beide genres met behulp van de meest recente methodes binnen de literatuurwetenschappen en concludeert dat biografie en geschiedschrijving zich op een aantal belangrijke punten van elkaar onderscheiden. De verschillen worden vooral zichtbaar op macroniveau: de biografie is doorgaans gericht op de activiteiten van een hoofdpersoon, de geschiedschrijving op gebeurtenissen (vgl. 'de gebeurtenissen die zich in ons midden hebben voltrokken,' Luc. 1:1); de biografie heeft doorgaans een gesloten einde (meestal de dood van de hoofdpersoon), de geschiedschrijving vaak een open einde omdat het in de regel om een beweging of een ontwikkeling gaat die deel uitmaakt van een groter (historisch) verband (vgl. het laatste vers van Handelingen). De twee literaire genres verschillen ook in de manier waarop ze hun vertelling precies openen en sluiten (en verbindingen leggen met eerdere of latere delen van dezelfde auteur) en de wijze waarop de aandacht al dan niet naar één persoon of naar verschillende personen of groepen wordt gericht. Dat het geslachtsregister van Jezus pas in hoofdstuk 3 van het evangelie wordt aangetroffen, past niet zo goed in het biografisch genre (daar wordt dat meestal in het allereerste hoofdstuk vermeld, zoals het geval is bij Matteüs), maar wel in het historische genre (Pitts signaleert dat de naam Jezus in de proloog van Lucas niet voorkomt). Ook in de manier waarop bronnen worden gebruikt om de geloofwaardigheid van de gebeurtenissen te onderstrepen zijn opvallende verschillen waar te nemen tussen de beide genres. Op basis van vergelijkend en statistisch onderzoek komt Pitts tot de conclusie dat Lucas en Handelingen samen deel uitmaken van het genre van de historiografie. Lucas vertoont dus wel veel overeenkomsten met de antieke biografie, maar de overeenkomsten met de historische monografie zijn - wanneer ze in het licht van Lucas-Handelingen als geheel worden gezien, althans volgens de analyse van Pitts - aanzienlijk sterker. Met dit boek zet Pitts de vraag naar het literaire genre van Lucas en Handelingen weer op scherp. Toekomstig onderzoek zal moeten uitwijzen of hij de gangbare consensus weet om te buigen. Maar de argumenten zijn in elk geval sterk.

Arie Zwiep